

Sygn. akt: III AUa 1190/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Mirosław Godlewski

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

del. SSO Beata Michalska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Aleksandra Słota

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2014 r. w Łodzi

sprawy **A. Z.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.**

o wysokość emerytury,

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 25 kwietnia 2013 r., sygn. akt: VIII U 1980/11;

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 i 3 w ten sposób, że podwyższa kwotę 2054,88 złotych do kwoty (...),43 (dwa tysiące sto czterdzieści trzy złote 43/100) oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustala na 137,58 %, poczynając od 1 listopada 2011 roku;

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. prostuje zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) **w komparycji wyroku w miejsce słów: „ z dnia 19 września 2011 roku znak (...) -2011” wpisuje słowa: „z dnia 24 sierpnia 2011 roku znak (...) -2011” oraz w miejsce słów: „ z dnia 23 kwietnia 2012 roku znak (...) -2011” wpisuje słowa: „ z dnia 23 kwietnia 2012 roku znak (...) -2011” ;**

b) **w punkcie 1 wyroku w miejsce słów: „ z dnia 19 września 2011 roku” wpisuje słowa: „ z dnia 24 sierpnia 2011 roku”.**

Sygn. akt III AUa 1190/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 25 kwietnia 2013 r. w sprawie VIII U 1980/11 Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. z 22 maja 2012 r. w ten sposób, że przyjął do proporcjonalnego wyliczenia emerytury należnej A. Z. kwotę 2 054,88 zł. oraz ustalił wskaźnik wysokości podstawy jej wymiaru na 129,27%, licząc od 27 kwietnia 2012r. (pkt 2 wyroku). Nadto umorzył postępowanie w przedmiocie odwołania od decyzji z 19 września 2011r.

dotyczącej wyliczenia kapitału początkowego i z 9 września 2011r. oraz z 25 kwietnia 2012r. dotyczących przeliczenia emerytury w zakresie, w jakim zostały załatwione decyzjami z 23 kwietnia 2012r. i 22 maja 2012r. (pkt 1), jak też oddalił odwołanie w pozostałej części (pkt 3).

Powyższe orzeczenie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i prawne:

A. Z., ur. (...), od 2 listopada 1989r. do 30 listopada 1989r. wykonywała czynności na rzecz (...) Spółki z o.o. w Ł. na podstawie umowy zlecenia. Od 11 grudnia 1989r. do 28 lutego 1991r. była zatrudniona na umowę o pracę w ww. spółce w pełnym wymiarze czasu pracy jako pełnomocnik zarządu spółki . Z tytułu tego zatrudnienia w październiku 1990r. uzyskała wynagrodzenie w kwocie 2 591 300 zł. Jak ustalił Sąd Okręgowy, poza listą płac za październik 1990r., nie zachowała się inna dokumentacja płacowa z tego okresu . Spółka (...) rozliczała się z ZUS deklaracjami bezimiennymi.

Od 1 czerwca 2000r. do 31 grudnia 2003r. A. Z. pracowała na umowę o pracę w (...) S.A. w Ł.. Wyrokiem z 29 kwietnia 2002r., X P 5943/01, Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia zasądził od (...) S.A. w Ł. na rzecz wnioskodawczynie kwotę 13 400 zł. tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy pod warunkiem podjęcia pracy. W dniu 27 sierpnia 2002r., w sprawie o sygn. akt VIII P 93/02, A. Z. i (...) S.A. w Ł. zawarły ugodę, mocą której pracodawca zobowiązał się w szczególności do zapłaty na rzecz wymienionej: 14 266,66 zł. brutto tytułem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w dwóch ratach po 7.133,38 zł.; 4 448,85 zł. netto tytułem ryczałtu za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych w 2001r.; 63 821,55 zł. brutto tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę za okres od 1 grudnia 2000r. do 31 grudnia 2001r., płatną w 12 równych ratach po 5 318,46 zł. Wyrokiem z 20 lutego 2003r., X P 1346/02 , Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia zasądził od (...) S.A. na rzecz wnioskodawczynie kwotę 20 100 zł. tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy pod warunkiem podjęcia pracy. Kolejnym wyrokiem z 19 kwietnia 2005r., VIII P 84/04, Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził od (...) S.A. na rzecz A. Z. kwoty: 7.800 zł. z odsetkami od 1 lutego 2002r. tytułem wynagrodzenia za pracę w styczniu 2002r.; 7.800 zł. z odsetkami od 1 marca 2002r. tytułem wynagrodzenia za pracę w lutym 2002r.; 1.400 zł. z odsetkami od 7 czerwca 2002r. tytułem wyrównania wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy; 1 220 zł. z odsetkami od 1 marca 2002r. tytułem ekwiwalentu pieniężnego z tytułu użytkowania samochodu prywatnego ; 4 660 zł. z odsetkami od 7 czerwca 2002r. tytułem ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy. Na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Sąd Okręgowy ustalił, że z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. wnioskodawczynie otrzymała wynagrodzenie : w 2000r.- 40 200 zł; w 2001r. - 31 767,11 zł; w 2002r. – 28 697,38 zł; w 2003r. – 65 850,00 zł; w 2005r. – 21 660 zł wypłacone na mocy wyroku z 19 kwietnia 2005r., VIII P 84/04.

Wg ustaleń Sądu I instancji, w okresie od 1 września 2009r. do 20 kwietnia 2010r. ubezpieczona świadczyła pracę w (...) Spółce z o.o. i otrzymała z tego tytułu wynagrodzenie w okresie od 1 stycznia 2010r. do 20 kwietnia 2010r. w łącznej kwocie 4 829 zł.

W dniu 1 sierpnia 2011r. wnioskodawczynie wystąpiła do organu rentowego o przyznanie prawa do emerytury oraz o ustalenie kapitału początkowego . Decyzją z 24 sierpnia 2011r. Zakład ustalił wartość kapitału początkowego A. Z. w oparciu o przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych : 1980-1989. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ((...)) kapitału początkowego wyniósł 116,49 %. Do ustalenia kapitału przyjęto okresy składkowe w łącznej ilości 19 lat, 1 miesiąca i 27 dni oraz nieskładkowe w wymiarze 5 lat, 4 miesiące i 26 dni. Kapitał początkowy na 1 stycznia 1999r. wyniósł 141 724,99 zł. Następnie decyzją z 9 września 2011r. ZUS przyznał wnioskodawczynie świadczenie emerytalne w kwocie zaliczkowej na poczet przysługującej emerytury od 2 sierpnia 2011r. Wysokość świadczenia obliczona na podstawie art.53 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku Nr 153, póź. 1227 z późn. zm.) wyniosła 1 996,28 zł. brutto . Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia : 1979 - 2003. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 123,77 %. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy: składkowe w ilości 26 lat, 2 miesiące i 10 dni oraz nieskładkowe - 5 lat, 4 miesiące i 26 dni. Natomiast wysokość emerytury obliczona na podstawie art. 26 ustawy wyniosła 1 876,25 zł brutto. Kwota świadczenia ustalona w myśl art. 183 , to jest 55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 i 45 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26, wyniosła

1 942,26 zł brutto . Organ rentowy wskazał, że emerytura ma charakter zaliczkowy z uwagi na nieprawidłowości w rozliczeniach i okresach podlegania ubezpieczeniu. Nadto świadczenie zostało zawieszona z uwagi na kontynuowanie przez ubezpieczoną zatrudnienia.

Następnie decyzją z 23 kwietnia 2012r. ZUS ponownie ustalił wartość kapitału początkowego. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 116,49 %. Do ustalenia kapitału przyjęto okresy składkowe w ilości 19 lat i 2 miesiące oraz nieskładkowe - 5 lat, 4 miesięcy i 26 dni. Kapitał początkowy wyniósł 142 051,03 zł. Decyzją z 25 kwietnia 2012 r. organ rentowy z urzędu przeliczył zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od 1 listopada 2011r., to jest od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy. Wysokość świadczenia obliczona na podstawie art. 53 ustawy wyniosła 2 000,32 zł. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia :1979 - 2010. (...) wyniósł 124,15 %. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy: składkowe w ilości 26 lat, 2 miesięcy i 12 dni oraz nieskładkowe - 5 lat, 4 miesięcy i 26 dni. Natomiast wysokość emerytury na podstawie art. 26 ustawy wyniosła 1 879,76 zł. Kwota świadczenia emerytalnego ustalona w myśl art. 183 wyniosła 1 946,07 zł., a po waloryzacji z 1 marca 2012r. – 2 017,07 zł.

Decyzją z 22 maja 2012 r. ZUS przeliczył zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od 1 kwietnia 2012r., to jest od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Wysokość świadczenia obliczona na podstawie art.53 ustawy wyniosła 2 000,32 zł. brutto. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat : 1979 - 2010. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 124,15 %. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy: składkowe w ilości 26 lat, 2 miesięcy i 12 dni oraz nieskładkowe w ilości 5 lat, 4 miesięcy i 26 dni. Natomiast kwota świadczenia emerytalnego ustalona w myśl art. 183 wyniosła 2 026,78 zł. Do kwoty emerytury doliczono należność za okres od 1 listopada 2011r. w kwocie 30,48 zł. Ostatecznie obliczona emerytura na podstawie art. 183 wyniosła od 1 lipca 2012 roku – 2 026,78 zł brutto miesięcznie.

Na podstawie art. 219 k.p.c. Sąd Okręgowy w Łodzi połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy o sygn. akt VIII U 1980/11, VIII U 2176/11, VIII U 2216/12, VIII U 2486/12 .

Sąd Okręgowy dokonał obliczenia wysokości emerytury zgodnie z art. 183 ust.3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Do ustalenia wysokości emerytury na podstawie art.53 ustawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. lat 1979 - 1989, 1991-1993, 1997, 2000- 2003, 2010. (...) emerytury wyniósł 129,27 % i jest wyższy od dotychczasowego. Wskaźnik ten został obliczony przy przyjęciu za 1989r. – 2 782 852 zł; w 1991r. -13 607 600 zł; w 2000r. – 54 278,15 zł; w 2001r. – 31 767,11 zł; w 2002r. – 50 357,42 zł; w 2003r. – 65 850 zł. i w 2010r. – 30 347,26 zł. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie (...) 129,27 % przez kwotę bazową 2 822,66 zł wyniosła 3 648,85 zł. Wysokość świadczenia emerytalnego wyniosła 2 054,88 zł. Wysokość wynagrodzenia w 2002r. została obliczona przez przyjęcie kwoty wynagrodzenia z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp. 7 w kwocie 28 697,38 zł oraz wynagrodzeń za 2002r. zasądzonych w wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie o sygn. akt VIII P 84/04, to jest wynagrodzenia wypłaconego w czerwcu 2005 roku dotyczącego 2002r. w kwocie 7 800 zł.; wynagrodzenia wypłaconego we wrześniu 2005r. w kwocie 12 263,32 zł oraz wypłaconego w październiku 2005r. w kwocie 1 596,72 zł. W zakresie wynagrodzenia uzyskiwanego przez A. Z. w (...) S.A w 2003r. z uwagi na fakt, że w karcie przychodów za 2003r. brak jest rozbitcia na poszczególne elementy wynagrodzenia, za rok przyjęto kwotę wynagrodzenia wykazaną w zaświadczeniu ZUS Rp, -7 w wysokości 65.850 zł. Wynagrodzenie za 2010r. zostało obliczone przy przyjęciu wynagrodzenia uzyskanego przez ubezpieczoną w Spółce z o.o. (...) w kwocie 4 829,00 zł., nadto w AN Ł. (...) w kwocie 23.528,26 zł oraz otrzymanego na podstawie umowy zlecenia zawartej z AN Ł. (...) w kwocie 1 990,00 zł. W ocenie Sądu Okręgowego nie można uznać, jako dowodu do wyliczenia podstawy wymiaru w latach 1989 -1991, zaświadczenia o wynagrodzeniu z 29 marca 1991r. wystawione przez (...) Spółka z o.o. , ponieważ wynagrodzenie było zmienne. Dlatego z wyjątkiem października 1990r., gdzie przyjęto wynagrodzenie wynikające z przedstawionej listy płac, należało obliczyć wynagrodzenie według najniższego wynagrodzenia dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy na podstawie ustawy z 4 września 2008r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2008 r. Nr 192, poz. 1180). Wskazane zaświadczenie z 29 marca 1991r., w ocenie Sądu I instancji, nie jest prawidłowym dokumentem do ustalenia wynagrodzenia do celów

emerytalnych, gdyż obejmuje trzy okresy, liczone w stosunku do różnych przeciętnych krajowego wynagrodzenia za lata 1989 – 1991. (...) wyliczony w ten sposób wg Sądu Okręgowego może być obciążony błędem nawet około 7 %. Obliczenie wysokości emerytury zgodnie z art. 26 ustawy emeryturach i rentach z FUS: $(87.789/14 \text{ zł} + 384.970/41 \text{ zł}) : 251,50 = 1.879,76 \text{ zł}$. Obliczenie wysokości emerytury zgodnie z art. 183 ust.3 ustawy emeryturach i rentach z FUS wyniosła 55 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53, to jest 1 130,18 zł; 45 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26, to jest 845,89 zł. Wysokość świadczenia emerytalnego wnioskodawczynie wyniosła 1 976/07 zł. Sąd Okręgowy przyjął za wiarygodne hipotetyczne wyliczenie przez biegłego (...) emerytury wnioskodawczynie zawarte w I wariantcie wyliczeń. Biegły w dniach 30 lipca 2012r. oraz 27 listopada 2012r. uzupełnił swoją podstawową opinię. Nadto wyjaśnił podstawy opinii, ustosunkowując się do zarzutów wobec I wariantu wyliczeń zawartych w pismach wnioskodawczynie. Biegły wyjaśnił, że uwzględnił wynagrodzenie za 20 dni grudnia 1989r. , to jest według najniższego wynagrodzenia w j.g.u., które w miesiącu grudniu 1989 roku wyniosło 38.000 zł. Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawczynie niezasadnie przyjmuje, że zaliczenie najniższego wynagrodzenia wobec braku dokumentów stanowi brak przyjęcia wynagrodzenia za dany rok. Następnie biegły ostatecznie, zgodnie z żądaniem ubezpieczonej, przyjął do ustalenia wysokości jej zarobków za 2002 r. wynagrodzenia zasądzone od (...) Spółki z o.o. na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 19 kwietnia 2005r., VIII P 84/04, wypłacone: w czerwcu, wrześniu i październiku 2005 roku w łącznej kwocie 21.660 zł, a dotyczące 2002r. Biegły wytłumaczył też, że wobec braku sporu w zakresie wynagrodzenia ubezpieczonej za 2010r., przyjął jego wysokość w kwocie ustalonej przez ZUS, gdzie wliczył zgodnie z rozszerzeniem wnioskodawczynie także wynagrodzenie uzyskane z tytułu zatrudnienia w Spółce z o.o. (...).

Sąd odmówił przymiotu wiarygodności II wariantowi opinii biegłego. W tym wariantcie bowiem biegły przyjął w okresie zatrudnienia w (...) spółce z o.o. w Ł. od 11 grudnia 1989r. do 28 lutego 1991r. wynagrodzenie ubezpieczonej w kwocie uśrednionej podane w zaświadczeniu o wynagrodzeniu z dnia 29 marca 1991r. W ocenie Sądu ta metoda wyliczenia zarobków nie pozwala na pewne i precyzyjne ustalenie rzeczywistych wynagrodzeń, szczególnie, że jak sama wnioskodawczynie przyznała, w tych latach ulegało ono znacznym wahaniom. Brak więc było możliwości dokładnego ustalenia wysokości wynagrodzeń wnioskodawczynie na podstawie przedmiotowego zaświadczenia, o czym szczegółowo poniżej w ramach rozważań prawnych.

W uzasadnieniu stanu prawnego Sąd Okręgowy powołał m.in. art. 15 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku Nr 153, póź. 1227 z późn. zm.) , zgodnie z którym podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok/ w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Zgodnie natomiast z treścią art. 15 ust. 2a , jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników/ proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. W myśl art. 26 ustawy emerytalnej emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Według art. 53 ust. 1 ustawy emerytura wynosi: 24 % kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz po 1,3 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych, po 0,7 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych - z uwzględnieniem art. 55. Zgodnie z art. 174 ust. 3 cytowanej ustawy podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15,16,17 ust. 1 i 3 oraz 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. Z treści § 22 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalne - rentowe (Dz. U. z 2011 roku. Nr. 237, póź. 1412) jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności: legitymacja ubezpieczeniowa;

legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia. Wysokość wynagrodzenia w 2002r. została obliczona przez przyjęcie kwoty wynagrodzenia z przedstawionego przez ubezpieczoną zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp. 7 (kwota 28.697,38 zł) oraz wynagrodzeń zasądzonych w wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 19 kwietnia 2005r., VIII P 84/04 . Nie uwzględniono zasądzonej przedmiotowym wyrokiem kwoty 1.220 zł., to jest ekwiwalentu pieniężnego z tytułu użytkowania samochodu prywatnego. Ryczałt za użytkowanie samochodu prywatnego do celów służbowych na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. 161, póź. 1106, z późn. zm.), nie jest wynagrodzeniem obciążonym składką na ubezpieczenie społeczne. Za okres świadczenia pracy w (...) S.A w 2003r. przyjęto wynagrodzenie wykazane w przedłożonym przez wnioskodawczynię zaświadczeniu Rp. 7. Za okres zatrudnienia od 1 września 2009r. do 20 kwietnia 2010r. w (...) Spółce z o.o. ustalono wysokość wynagrodzenia na podstawie informacji przekazanej przez ZUS (k. 229). Sąd Okręgowy podkreślił, że po przeliczeniu świadczenia emerytalnego przy przyjęciu powyższych wynagrodzeń nie ma ono wpływu na wyliczenie kapitału początkowego ubezpieczonej, gdyż kapitał jest wyliczany do stycznia 1999r., a zmiany uzupełniające w emeryturze dotyczą lat późniejszych.

W rezultacie Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie II sentencji. Na rozprawie 17 kwietnia 2013r. ubezpieczona wniosła o umorzenie postępowania w zakresie, w jakim ZUS wydał następcze decyzje. Jak wskazał Sąd I instancji, w decyzji z 23 kwietnia 2012r. do okresu składkowego organ rentowy zaliczył okres zatrudnienia od 28 marca do 31 maja 1996r. oraz od 1 lipca do 4 sierpnia 1996r. Następnie decyzją z 22 maja 2012r. ZUS zaliczył okres zatrudnienia od 28 marca do 31 maja 1996r. oraz od 1 lipca do 4 sierpnia 1996r. Do kwoty emerytury doliczono należność za okres od 1 listopada 2011r. do 31 maja 2012r. w kwocie 30,48 zł wraz ze świadczeniem za czerwiec. Na art. 477¹³ k.p.c Sąd w punkcie I wyroku umorzył postępowanie w przedmiocie odwołania od decyzji z 19 września 2011r. dotyczącej wyliczenia kapitału początkowego i z 9 września 2011r. oraz z 25 kwietnia 2012r. dotyczących przeliczenia emerytury w zakresie, w jakim zostały załatwione decyzjami z 23 kwietnia 2012r. i 22 maja 2012r.

Sąd Okręgowy oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.k. w zakresie przyjęcia do ustalenia podstawy zarobków w okresie pozostawania w stosunku pracy od 11 grudnia 1989 roku do 28 lutego 1991 roku w Spółce z o.o. (...) w Ł., za wyjątkiem miesiąca października 1990 r. i z umowy zlecenia oraz ustalenia ponownie wartości kapitału początkowego. Podobnie nie przyjęto do ustalenia (...) wynagrodzenia uzyskanego z tytułu świadczenia pracy na umowę o pracę w Wojewódzkim Związku Spółdzielni Pracy w Ł. w okresie od 24 czerwca 1974 roku do 17 sierpnia 1974 roku, z uwagi na fakt, że w 1974 roku ubezpieczona była studentką na Wydziale (...) Politechniki (...), a wynagrodzenia studentów nie były obciążone składką. Sąd Okręgowy wskazał, że w wyroku nastąpiła oczywista omyłka pisarska w zakresie daty jednej z zaskarżonych decyzji.

Apelację od wyroku w terminie wniosła ubezpieczona, zaskarżając wyrok „w częściach dotyczących sposobu ustalenia wynagrodzeń przyjętych do obliczenia wskaźnika podstawy wymiaru emerytury” . Apelująca zarzuciła wyrokowi: naruszenie prawa materialnego przez nieprawidłową interpretację przepisów i złą subsumcję, naruszenie prawa procesowego przez: „nieprawidłowość” orzeczenia, niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, sprzeczność istotnych ustaleń ze stanem faktycznym, dowolną ocenę dowodów. W uzasadnieniu swojego stanowiska apelująca wskazała na :zastosowanie przez Sąd w odniesieniu do wypłat zaległego wynagrodzenia przepisów dotyczących rozliczeń podatkowych a nie emerytalnych, co spowodowało niewłaściwe wyliczenia podstawy wynagrodzenia w odniesieniu do lat 2000 – 2003; pominięcie przez Sąd szeregu bardzo istotnych wyliczeń i informacji podanych przez biegłego w jego opinii zasadniczej a także w uzupełnieniu; nieuznanie, udokumentowanego płacą średnią, wynagrodzenia za okres od 11 grudnia 1989r do 28 lutego 1991r, bez istotnego powodu. Apelująca powołała się na uchwałę Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2007r., IUZP 5/06, zgodnie z którą pracownikom przechodzącym na emeryturę tzw. trzynastki i inne zarobki powinny być zaliczone do okresu, kiedy powstało do nich prawo, a nie w momencie ich faktycznego wypłacenia.

W ocenie skarżącej, Sąd Okręgowy nie zastosował ww. uchwały Sądu Najwyższego, co doprowadziło do pominięcia: wyliczeń podstawy wynagrodzenia za lata 2000-2003 z uwzględnieniem wynagrodzeń wypłaconych w 2005r. oraz faktu potrącenia od wypłaconych po czasie wynagrodzeń, składek na ZUS, co dokumentują dowody wypłat kwot należnych (kopie w aktach sprawy); faktu dokonania, w stosunku do obowiązujących limitów wynagrodzenia, znacznych przekroczeń poboru składek na ZUS przez płatnika składek; wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury z całego okresu zatrudnienia 20 lat przy zastosowaniu podstawy z lat 2000 - 2003 w sposób prawidłowy i wynagrodzenia z (...) za okres od 1 stycznia do 20 kwietnia 2010r w kwocie 4 829 zł.

W ocenie apelującej, nie została rozstrzygnięta kwestia zarobków z okresu od 11 grudnia 1989r. do 28 lutego 1991r., gdzie w zaświadczeniu wydanym przez nie- istniejący już zakład pracy, którego dokumentów nie można odnaleźć, podane jest średnie wynagrodzenie za okres zatrudnienia, co ma zasadniczy wpływ na dalsze zaniżenie wskaźnika o którym mowa wyżej. Nie jest prawdziwe twierdzenie Sądu, że podana w zaświadczeniu kwota średniego wynagrodzenia miesięcznego jest kwotą przybliżoną, gdyż jak podaje zaświadczenie jest to kwota średnia, okresu zatrudnienia 14 miesięcy i 20 dni. Nie ma znaczenia, z ilu kwot częściowych dokonuje się wyliczenia średniej wartości, gdyż sumę kwot dzieli się przez ilość kwot i otrzymuje kwotę średniego wynagrodzenia np. 14 miesięcy, zawsze zostaje kwotą średnią liczoną w oparciu o sumę wynagrodzeń osiągniętych za poszczególne miesiące. W świetle stanowiska jakie zajął Sąd Okręgowy, z tytułu pracy w latach 2000 - 2003 Sąd „podał ZUS-owi” z prywatnej kieszeni ubezpieczonej, bez jej zgody, kwotę stanowiącą sumę zabranej podstawy i nadpłaconych składek w kwocie 9 2671,51 zł. Wg apelującej, rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w sumarycznym rozrachunku pozbawia ją znacznych kwot nie tylko wynikających z zaniżonej wartości emerytury, ale także z osiągniętego wynagrodzenia w okresie pracy oraz kwot nadpłaconych do ZUS składek potrąconych z wynagrodzenia. W ocenie apelującej, Sąd przerzucił na barki ubezpieczonego wszelkie konsekwencje niezgodnych z prawem działań pracodawców lub zmian dokonywanych w przepisach prawa przez Ustawodawcę i wzbogacił ZUS kosztem słabszego ekonomicznie ubezpieczonego.

Apelująca wniosła o:

a/zaliczenie do wynagrodzeń stanowiących podstawę naliczenia (...) emerytury z całego okresu zatrudnienia za 20 lat pracy zgodnie z wyliczeniem dokonany przez biegłego na str. 11 i 12 opinii zasadniczej, skorygowanego o: dane dotyczące roku 1990 w kwocie wyliczonej przez biegłego na str. 15 wiersz 3 od dołu opinii zasadniczej, tj. o kwotę 33 472 200 zł.; dane dotyczące wynagrodzenia za dwa miesiące pracy z roku 1991 w kwocie 5 578 700 zł.; uwzględnienie kwoty 4 829 zł. w odniesieniu do roku 2010;

b/zaliczenie danych z roku 1990 w skład lat branych pod uwagę do rozliczeń, gdyż rok ten pozostaje poza obszarem rozpatrywanym i został pominięty, w zestawieniu opinii zasadniczej str 11 i 12.

c/dokonanie wyliczeń odpowiednich wskaźników, kapitału początkowego oraz innych, które należy wyliczyć i w konsekwencji nowego wyliczenia świadczenia emerytalnego przy wyborze najkorzystniejszych lat i ich wynagrodzeń, w oparciu o skorygowane w wyżej wymieniony sposób, zestawienie – str. 11 i 12 opinii zasadniczej biegłego.

Apelująca w konkluzji swojego stanowiska wskazała, że ma prawo do emerytury od 1 listopada 2011r. i po otrzymaniu decyzji ZUS w sprawie wyliczenia kapitału początkowego oraz ustaleniu samego świadczenia emerytalnego, zaskarżyła obie decyzje i w związku wniosła o prawidłowe wyliczenie świadczenia emerytalnego począwszy od 1 listopada 2011r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Przed omówieniem zarzutów apelacji w pierwszej kolejności należy dla porządku odnieść się do całego szeregu oczywistych omyłek zawartych w treści zaskarżonego wyroku, które wymagały sprostowania z urzędu w trybie art. 350§1 i 3 KPC. Jak wynika z odwołania wnioskodawczyni z 19 października 2011r. (k.2 akt), dotyczy ono decyzji z 24 sierpnia 2011r., znak (...) - 2011 o ustaleniu kapitału początkowego, doręczonej 19 września 2011r. Ponieważ w uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji odnosi się do decyzji z 24 sierpnia 2011r., należało uznać, że w komparycji

i sentencji wyroku w tym zakresie w wyniku oczywistej omyłki błędnie wpisana została inna data decyzji i dlatego zgodnie z powołanym art.350§1 i 3 KPC sprostowano tę omyłkę wpisując w miejsce daty decyzji „ z 19 września 2011r., znak (...) -2011”, prawidłową datę i numer, który również był błędny, podobnie jak numer kolejnej decyzji z 23 kwietnia 2012r. sprostowany w tym samym trybie.

Reasumując, w sporze było 5 kolejnych decyzji organu rentowego:

- z 24 sierpnia 2011r. o ustaleniu kapitału początkowego i z 23 kwietnia 2012r. zmieniająca ww. decyzję;

- z 9 września 2011r. o przyznaniu emerytury w kwocie zaliczkowej oraz z 25 kwietnia 2012r. o jej przeliczeniu i z 22 maja 2012r. – również przeliczająca wysokość emerytury w kwocie zaliczkowej z wyrównaniem od 1 listopada 2011r.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że przyznanie świadczenia w kwocie zaliczkowej na podstawie art. 120 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) co do zasady nie kończy postępowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 1994 r., II URN 2/94, OSNAPiUS 1994, nr 3, poz. 47). Jak wynika z ww. przepisu, jeżeli prawo do świadczeń zostało udowodnione, ale zainteresowany nie przedłożył dowodów niezbędnych do ustalenia wysokości świadczeń, organ rentowy przyznaje zainteresowanemu świadczenia w kwocie zaliczkowej zbliżonej do kwoty przewidywanych świadczeń. W takiej sytuacji postępowanie winno zakończyć wydanie decyzji, o której mowa w § 29 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. z 2011r., Nr 237, poz.1412) , poprzedzone wyznaczeniem stronie kolejnego, a więc drugiego, terminu do przedstawienia dowodów w przedziale czasowym między 14 a 60 dni . W niniejszej sprawie organ rentowy przyznał świadczenie w kwocie zaliczkowej bez określenia terminu do złożenia dowodów niezbędnych do wydania decyzji ostatecznej, jak też wydał kolejne decyzje o przeliczeniu świadczenia w kwocie zaliczkowej po upływie długiego okresu czasu (ponad pół roku) , co pozostaje w sprzeczności z regułami postępowania z ww. § 29 ust.1 i 2 rozporządzenia. Z tych względów, mimo iż zaskarżone decyzje z 9 września 2011r., 25 kwietnia 2012r. i 22 maja 2012r. zostały określone jako „zaliczkowe” , uzasadnione było ich badanie w trybie wniesionych odwołań.

Przechodząc do meritum sprawy, Sąd Apelacyjny uznał za uzasadniony zarzut apelacji dotyczący błędnego ustalenia podstawy wymiaru emerytury za lata 2000-2003. Brak natomiast podstaw do zakwestionowania prawidłowości ustaleń faktycznych i rozważań prawnych Sądu I instancji co do przyjętej do wyliczenia świadczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za lata 1989-1991.

Apelująca zarzuciła nieuwzględnienie przez Sąd Okręgowy za sporne lata 1989-1991 wysokości zarobków osiągniętych w (...) spółce z o.o. w Ł., udokumentowanych listą płac z jednego miesiąca (X 1990r.) oraz zaświadczeniem wystawionym 29 marca 1991r. przez dyrektora spółki (...) (k.8 akt). Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił, że ww. dokumenty nie mogą stanowić wystarczającego materiału dowodowego do ustalenia wysokości dochodu za sporny okres. Dokument wskazujący na wysokość osiągniętych zarobków w październiku 1990r. (2 601 400 zł.) oraz zaświadczenie o średnim miesięcznym wynagrodzeniu za cały okres zatrudnienia nie pozwalają na ustalenie w sposób niebudzący wątpliwości, jaki wnioskodawczyni osiągała miesięczny zarobek od 11 grudnia 1989r. do 28 lutego 1991r. Sąd Okręgowy dokonując oceny tych dowodów, nie przekroczył obowiązujących reguł swobodnej oceny dowodów, a odmowę uwzględnienia ww. dowodów logicznie i przekonująco uzasadnił. Ocenę tę potwierdza też, na co powołał się Sąd Okręgowy, niekwestionowana przez apelującą, opinia biegłego sądowego z zakresu rachunkowości. Biegły na str.3 opinii (k.168 akt) podkreślił, że sporne zaświadczenie z 29 marca 1991r. nie może być wystarczającym dowodem na wysokość wypłacanego wynagrodzenia w poszczególnych miesiącach, ponieważ było ono zmienne, ryczałtowe określane przez zarząd spółki, zgodnie z zapisem w umowie o pracę z 11 grudnia 1989r.

W tym miejscu należy zauważyć, że powołana opinia biegłego sądowego z zakresu rachunkowości była podstawą ustalenia przez Sąd I instancji podstawy wymiaru emerytury i kapitału początkowego oraz ich wysokości. Dowód ten co do zasady (w zakresie przeprowadzonych operacji matematycznych i dokonanych wyliczeń) nie był przez strony kwestionowany. Spór na gruncie zarzutów apelacji sprowadza się do oceny dokumentów źródłowych i założeń przyjętych przez biegłego do obliczenia wysokości należnej wnioskodawczyni emerytury w dwóch wariantach (i

w rezultacie kapitału początkowego), w każdym wypadku z uwzględnieniem wynagrodzeń stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (art.15 ust.6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). W I wariacie biegły ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (...) emerytury z lat 1979-1989, 1991-1993, 1997, 2000-2003, 2010 na 137,58% i obliczył emeryturę w oparciu o art.53 ust.1 cyt. ustawy w kwocie 2.143,43 zł. W tym wariacie kwota kapitału początkowego nie uległa zmianie. (...) wyniósł 116,49% i kapitał początkowy - 142.051,03 zł. (str. 14 opinii-k.179 akt) . Wg II wariantu (...) obliczony z uwzględnieniem zarobków za lata: 1979-1992, 1997, 2000-2003, 2010 wyniósł 149,48%, w tym wariacie zwiększeniu uległ też kapitał początkowy, obliczony z uwzględnieniem zarobków z lat 1983-1992 – (...) 140,44% , a kwota kapitału wzrosła do 159.590,31 zł. (str. 18 opinii-k.183 akt) . W opinii uzupełniającej biegły z zakresu rachunkowości dokonał modyfikacji założeń i obliczył wysokość (...) przy ich uwzględnieniu w obydwu powyższych wariantach. Modyfikacja polegała na uwzględnieniu za 2002r. wynagrodzeń w wysokości niekwestionowanej przez ZUS, a powiększonej o kwotę wynagrodzeń wypłaconych za 2002r. w czerwcu, wrześniu i październiku 2005r. oraz wynagrodzeń z Firmy (...) Spółki z o.o.

Niemożliwość uwzględnienia II wariantu wskazanego w opinii głównej i uzupełniającej wynika stąd ,że biegły w tej wersji uwzględnił wynagrodzenie za lata 1989-1991r. w (...) spółce z o.o. w Ł. na podstawie dowodów, które zasadnie zdyskwalifikował Sąd Okręgowy , jako niewystarczający materiał dowodowy.

W rezultacie ocenie, w kontekście zarzutów apelacji, podlega wariant I opinii biegłego z zakresu rachunkowości w wersji przedstawionej w opinii głównej i opinii uzupełniającej. Różnice w wyliczeniach wynikają z braku pełnych danych dotyczących wynagrodzeń wnioskodawczyni z okresu zatrudnienia w (...) S.A. od 1 czerwca 2000r. do 31 grudnia 2003r. na stanowisku wiceprezesa zarządu, a w szczególności z faktu ,że w pewnych okresach apelująca nie otrzymywała wynagrodzenia za pracę, część świadczeń została zasądzona w drodze postępowania sądowego i nie w całości wyegzekwowana. Dowodami potwierdzającymi wysokość zarobków są: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 23 lutego 2006r. (k.25 akt ZUS /E I), potwierdzenie zgłoszenia do ZUS (k.139 i 143 akt ZUS /E I) oraz przedstawione przez ubezpieczoną tytuły wykonawcze wraz z dowodami zapłaty przez pracodawcę poszczególnych kwot.

W pierwszej kolejności należy podkreślić ,że zgodnie z art.5 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5 okresy: składkowe, o których mowa w art. 6 i nieskładkowe, o których mowa w art. 7. Regułą jest, że podstawę wymiaru świadczenia stanowią te przychody, których dotyczy obowiązek opłacania składki (nie jest to jednak reguła bezwzględna). W sprawie niniejszej nie ma sporu , że wynagrodzenie wyegzekwowane przez ubezpieczoną na drodze postępowania sądowego i wypłacone przez pracodawcę, zostało uwzględnione w opinii biegłego tylko w takim zakresie, w jakim stanowiły podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Biegły w opinii szczegółowo wymienił, które składniki z zasądzonych świadczeń uwzględnił w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenie, a które pominął (diety, ryczał za samochód itp.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalno - rentowych uwzględnia się okresy podlegania ubezpieczeniu , nawet bez składki, gdyż pracownika nie można obciążać ujemnymi skutkami zaniedbań pracodawcy w zakresie opłacania składek (por. uchwała SN z 11 maja 1994r., II UZP 5/94, wyrok SN z 24 marca 1995r., II URN 7/95, wyrok SN 5 kwietnia 1995r., II UR 3/95, wyrok SN z 23 marca 1999r., II UKN 535/98, wyrok SN z 6 kwietnia 2007r., IIUK 186/06). Ponadto w wyroku z 14 marca 2006r., I UK 205/05 Sąd Najwyższy wskazał, że nierzetelne wypełnianie obowiązków pracodawcy w przedmiocie opłacania składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnionego pracownika nie może wywoływać ujemnych konsekwencji dla tego ostatniego. Co prawda zaprezentowane orzeczenia odnoszą się w głównej mierze do okresów podlegania ubezpieczeniu przed 1 stycznia 1999r., ale w niniejszej sprawie zachodzą na tyle istotne okoliczności wskazujące na zaniedbania pracodawcy, które również uzasadniają nieobciążanie pracownika ujemnymi skutkami tych zaniedbań w zakresie opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Ubezpieczona bowiem w przeciągu zaledwie 3 lat i 7 miesięcy zatrudnienia w (...) S.A. w Ł. była dwukrotnie przywracana do pracy, kilkakrotnie zasądzano od pracodawcy na jej rzecz zaległe wynagrodzenie za poszczególne okresy, jak i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy. W rezultacie apelująca zasadnie zarzuciła Sądowi I instancji błędne pominięcie pierwszego wariantu opinii biegłego z zakresu

rachunkowości, który do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za lata 2000-2002 uwzględnił dodatkowe wynagrodzenie ze stosunku pracy wypłacone przez pracodawcę na podstawie prawomocnych tytułów wykonawczych. Jak wynika z załączonych tytułów wykonawczych zasądzono od pracodawcy na rzecz ubezpieczonej (obok innych świadczeń, które nie wchodzi do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe):

- wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z 29 kwietnia 2002r., XP (...), kwotę 13 400 zł. tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy pod warunkiem podjęcia pracy;
- ugodą sądową z 27 sierpnia 2002r., w sprawie VIIIIP 93/02, kwotę 63 821,55 zł., wyrównania wynagrodzenia za pracę za okres od grudnia 2000r. do 31 grudnia 2001r. (pkt 1c ugody);
- wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z 20 lutego 2003r., XP (...), kwotę 20 100 zł. tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy pod warunkiem podjęcia pracy oraz przywrócono do pracy;
- ugodą sądową z 24 października 2002r., w sprawie XP (...) przywrócono ubezpieczoną do pracy w (...) S.A. w Ł.;
- wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z 19 kwietnia 2005r., (...) 84/04 zasądzono 17 000 zł. zaległego wynagrodzenia za I i II 2002r. oraz za czas pozostawania bez pracy.

Przy czym, jak wynika z opinii ustnej uzupełniającej, wydanej przez biegłego z zakresu rachunkowości na rozprawie 27 maja 2014r. (zapis opinii na płycie CD-k.347 akt), biegły uwzględnił do obliczeń te kwoty, od których winny być naliczone obowiązkowo należne składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz zostały wypłacone ubezpieczonej. Jak ustnie wyjaśnił biegły, w opinii głównej analizował zestawienie wypłat z kart 47- 49 akt. W opinii z 30 lipca 2012r. do ustalenia podstawy wymiaru emerytury biegły uwzględnił za rok 2000 obok wynagrodzenia wskazanego w druku Rp-7 (k.25 akt ZUS/ plik E I) – 40 200 zł. wynagrodzenie z tytułu innego zatrudnienia w (...) spółce z o.o. – 20 778,15 zł. i wyliczoną kwotę 60 978,15 zł. zmniejszył do kwoty rocznego ograniczenia : 54 780 zł., którą uwzględnił do wyliczenia (...). Natomiast Sąd Okręgowy uwzględnił za 2000r. wyliczenie ZUS, wg którego z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. uwzględniono tylko kwotę 33 500 zł. na podstawie imiennych raportów rozliczeniowych wykazanych przez płatnika składek i daty uregulowania należnych składek (pismo procesowe ZUS-k.132 akt). Za 2001r. biegły w opinii głównej wyliczył wynagrodzenie roczne na 102 288,66 zł. z uwzględnieniem wynagrodzenia z ww. druku Rp-7 (31 767,11 zł.) oraz kwoty 6 700 zł. zasądzonej wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z 29 kwietnia 2002r., XP (...), tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy pod warunkiem podjęcia pracy (okoliczność podjęcia pracy niesporna). Nadto biegły uwzględnił kwotę 63 821,55 zł., którą mocy ugody sądowej zawartej z pracodawcą przyznano ubezpieczonej m.in. wyrównanie wynagrodzenia za pracę za okres od grudnia 2000r. do 31 grudnia 2001r. (pkt 1c ugody- k. 77-78 akt, wyrok-k.79 akt)) . Sąd Okręgowy natomiast uwzględnił wariant z opinii uzupełniającej, w której do ustalenia wynagrodzenia za 2001r. uwzględniono tylko wysokość zarobków za część roku od maja 2001r. i w niepełnej wysokości (łącznie 31 767,11 zł.) . Natomiast za 2002r. w opinii głównej uwzględniono oprócz wynagrodzenia wskazanego w druku Rp-7 (28 697,38 zł.), kwotę wynikającą z wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z 20 lutego 2003r., XP (...) (20 100 zł.) oraz wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 19 kwietnia 2005r., (...) 84/04 (17 000 zł.). Obliczona łączna kwota rocznego przychodu 65 797,38 zł. została ograniczona do kwoty max 64 620 zł. Natomiast w opinii uzupełniającej za 2002r. uwzględniono, oprócz ww. kwoty wynikającej z druku Rp-7 (28 697,38 zł.), tylko kwotę zgłoszoną do ubezpieczeń przez płatnika składek w miesiącach : czerwcu, wrześniu i październiku 2005r. łącznie 21 660 zł. Kwota ta jednak nie odpowiada wysokości kwot, które ubezpieczona wyegzekwowała od płatnika składek na drodze sądowej. W tej sytuacji rację ma apelująca, że ustalony przez Sąd (...) na 129,27% nie uwzględnia faktycznych dochodów, jakie osiągnęła ze stosunku pracy w latach 2000-2003 w spółce (...) S.A. Również biegły sądowy w opinii ustnej uzupełniającej przyznał, że wyliczony przez niego (...) na 137,58% uwzględnia rzeczywiste dochody, jakie ubezpieczona osiągnęła ze stosunku pracy, będące podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Jak wyżej wyjaśniono, uwzględnienie wariantu I, który pomija kwotę uśrednionych zarobków za lata 1989-1991r. w (...) spółce z o.o., a wyliczonych w oparciu o zakwestionowane zaświadczenie z 29 marca 1991r., czyni bezpodstawnymi zarzuty apelującej w zakresie obliczenia zarówno (...) kapitału początkowego, jak też kwoty tego kapitału. Jak słusznie podkreślił Sąd I instancji, uwzględnienie

zarzutów odwołującej się w zakresie 2002r. czy 2010r., a w przypadku zarzutów apelacji w zakresie lat 2000-2002, nie ma wpływu na ustalenia dotyczące kapitału początkowego, który zgodnie z powołanym art.173 ust.3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS , wylicza się na dzień 1 stycznia 1999r. Dlatego w tym zakresie apelacja ubezpieczonej podlegała oddaleniu , o czym orzeczono na podstawie art.385 KPC.

Należało natomiast uwzględnić zarzuty co do przyjęcia błędnego wariantu opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości , który nie uwzględnia całości wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę, które otrzymała ubezpieczona zatrudniona w (...) S.A. w Ł.. Zgodnie z opinią biegłego sądowego z zakresu rachunkowości podwyższono, obliczony na podstawie art.53 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury z 129,27% do 137,58%. W konsekwencji przyjęta w zaskarżonym wyroku kwota emerytury obliczona na podstawie art.53 do ustalenia wysokości należnego świadczenia obliczonego zgodnie z art.183 ust.3 ustawy uległa podwyższeniu z 2 054,88 zł. do 2 143,43 zł. – zgodnie z wyliczeniem w opinii biegłego z zakresu rachunkowości, str. 14 opinii na karcie 179 akt. W tym zakresie, mając na względzie zarzuty apelacji, zmieniono zaskarżony wyrok w punkcie 2 oraz 3 i orzeczono co do istoty sprawy na podstawie art. 386§ 1 KPC. Zgodnie z art.129 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS świadczenie wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek (...). Ponieważ w zaskarżonej decyzji z 22 maja 2012r. ,zmienionej wyrokiem Sądu Okręgowego, organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do wyrównania świadczenia od 1 listopada 2011r., nie ma sporu co do tego ,że zarzuty apelacji w tym zakresie są zasadne (potwierdza to również treść spornej decyzji w pkt III –k.48 akt ZUS) .

Zgodnie z powołanym wyżej art. 350§1 i 3 KPC sprostowano oczywiste omyłki pisarskie w komparycji i sentencji zaskarżonego wyroku, o czym orzeczono w punkcie 3a i b.